

HET OVERSTICHT

JAARVERSLAG 2014

WELSTANDS-/MONUMENTENCOMMISSIE

ZWOLLE

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
AAN DE COMMISSIE VOORGELEGDE ONTWIKKELINGEN	6
DE WELSTANDS-/MONUMENTENCOMMISSIE	20

VOORWOORD

OMGEVINGSWET EN 'KWALITEIT': TWEE ASPECTEN

Een jaarverslag is een moment van terugblikken. Dit voorwoord grijp ik, in het licht van de nieuwe Omgevingswet, graag aan om juist vooruit te kijken.

Maar eerst terug naar 1925. In dat jaar werd het Oversticht opgericht met als doelstelling: de bevordering en instandhouding van het landelijk en stedelijk schoon. Nu zeggen we: zorgen dat er ruimtelijke kwaliteit wordt bereikt en, als dat gelukt is, zorgen voor behoud en ontwikkeling van ruimtelijk erfgoed.

Het kader voor die instandhouding kwam in 1961 met de eerste Monumentenwet. Het kader voor de bevordering werd in 1962 bij wet geregeld door 'welstandszorg op te nemen in de Woningwet. (Het kabinet De Quay 1959-1963 kan visie op kwaliteit van de ruimte niet worden ontzegd!).

Die beide wetten zijn enkele malen aan nieuwe inzichten of ontwikkelingen aangepast. Daarbij is het beleid voor 'welstand' in nota's verankerd en is het meestal verfijnd tot op wijk- of buurniveau. Het is voorspelbaar geworden door het politiek te sanctioneren en de oordeelsvorming bij de toetsing van bouwplannen aan dat beleid is gebonden aan regels. De adviescommissie of stadsbouwmeester heeft een kader voor zijn oordeel, is benoemd door de gemeenteraad en aan zijn functioneren worden eisen gesteld.

Voor 'monumenten' zijn die voorspelbaarheid van beleid en transparantie van beoordeling niet tot stand gekomen. Een (weliswaar) door de raad benoemde monumenten- of erfgoedcommissie heeft de vrije hand in de beoordeling van de vraag "of niet onnodig monumentale waarden verdwijnen". Noch over die 'waarden', noch over dat 'onnodig' is ergens een richtlijn of beleidslijn vastgesteld. Zo kan de uitvoering van de Monumentenwet op dit punt in het land zowel bij gemeenten, bij provincies, maar ook bij rijksambtenaren, sterk verschillen en wordt die in hoge mate door persoonlijke uitgangspunten bepaald.

De nieuwe Omgevingswet en zijn mogelijkheden en beperkingen moeten tegen deze achtergrond worden gezien. Met de voorgenomen digitalisering van informatie, die parallel zou lopen aan de invoering van de wet, wordt straks op perceelsniveau zichtbaar welke regels hier gelden en welke wijzigingsruimte er is. Dat gaat betekenen dat 'welstandsbeleid', dat nu meestal per gebied is gedefinieerd, met kwaliteitsregels zal neerslaan in 'locatie-ontwikkelingsregels'. De burger kan dankzij die digitale informatie op de hoogte raken van alle regels en bepalingen die op zijn perceel rusten en hij heeft geen ontsnapping meer met een 'ik wist dat niet'-excuus.

De Omgevingswet maakt straks nog steeds, en globaal op identieke wijze als nu, beleid mogelijk voor beeldkwaliteit. De intentie om dat naar het perceelsniveau te vertalen en te ontsluiten, kan alleen maar aan succes van dat beleid bijdragen: je hebt de kwaliteitsregels samen met de andere regels direct in beeld.

Natuurlijk kan over de toetsing aan dat beleid van alles worden gezegd. Er zijn beslist aandachtspunten. Maar inmiddels is de onafhankelijke commissie ruimtelijke kwaliteit in de wet verankerd, met als taak in elk geval de toetsing voor erfgoed.

Zorgwekkender daarentegen, is de toekomst van de erfgoedtoets. De Erfgoedwet (2015?), die de plaats van een deel van de Monumentenwet 1988 inneemt, regelt straks vooral de aanwijzing van monumenten. De bescherming van monumenten echter, wordt geregeld in de Omgevingswet. In het Omgevingsplan zullen, per perceel (of meer generiek voor 'de monumenten'), bepalingen worden opgenomen die niet veel zullen afwijken van de oude formulering over 'waarden' en 'onnodig'. De rugdekking van de Monumentenwet echter, zal ontbreken: in plaats van een noodzakelijk 'vinkje' op de afvinklijst voor de bouwvergunning, zoals die nu bestaat, zal de afweging over het verlies van monumentale waarden deel uitmaken van een integrale afweging door de vergunningverlener. In het huidige systeem is een negatief monumentenadvies een veto voor het verlenen van de bouwvergunning. Maar straks weegt de wethouder het belang van cultuurhistorische waarden af tegen dat van economie, milieu, natuur, enz.

Beleid voor de bevordering van ruimtelijke kwaliteit kan na introductie van de Omgevingswet dus eigenlijk wel een goede toekomst tegemoet zien, dank zij de oefening die hier is gedaan in codificatie, transparantie en voorspelbaarheid. Tien jaar werken met 'welstandsnota's' heeft de weerbaarheid in dit domein vergroot. Het punt van instandhouding is bij de toepassing van de nieuwe Omgevingswet kwetsbaarder. Dat is niet alleen omdat er op het gebied van monumentenadviesing minder lange ervaring is opgedaan (de 10 Uitgangspunten voor het omgaan met monumenten (Federatie RK) dateren van 2008), maar vooral omdat het hier gaat om een andere houding. Een houding die hoort bij het integraal afwegen van waarden. Bij het aanpassen van de werkwijzen van commissies aan de komende Omgevingswet verdient de 'monumentenzorg' dan ook misschien wel meer zorg dan de 'welstand'.

Zwolle, mei 2015

Dirk Baalman,
Het Oversticht

AAN DE COMMISSIE
VOORGELEGDE
ONTWIKKELINGEN

Brede school Breezicht Stadshagen

Op 18 december is het ontwerp voor het bouwen van een schoolgebouw op de hoek van de Sportlaan en de Oude Wetering aan de commissie gepresenteerd. Opdrachtgever is de stichting Catent en het ontwerp is van de hand van De Bruin Architecten uit Zwolle. Het gaat om een combinatieschool in de wijk Stadshagen met 29 groepslokalen. Het ontwerp bestaat uit drie bouwvolumes die met elkaar verbonden worden door een transparant tussenlid. Elk bouwvolume heeft zijn eigen uitstraling door gebruik van houten of stenen bekleding.

De commissie complimenteert de architect met zijn ontwerp. Zij geeft als aanbeveling om de gevelcompositie niet te klassiek uit te voeren maar een moderne interpretatie van terpbebouwing als leidraad te nemen. Ook wordt er geadviseerd om de plint van het houten volume niet in beton uit te voeren maar in hout of juist te kiezen voor een uitkragend volume.

Woning Ter Pelkwijkpark 9

Het plan beoogt sloop en nieuwbouw van een pand aan het Ter Pelkwijkpark in het beschermd stadsgezicht. Het ontwerp komt van architect Tim Versteegh uit Zwolle.

De hoofdvorm is eenvoudig en bevat twee lagen met een zadeldak van zwart zink. De gevel is een monoliet geheel met diepe negges. In de commissievergadering is een referentie voor de materialisering van de gevel getoond. Dit materiaal is toegepast door David Chipperfield Architects in Berlijn. De commissie heeft geconcludeerd dat het ontwerp voldoet aan de beleidsregel:

“Bij herstel en nieuwbouw behouden van de individuele opzet van de bebouwing en de relatie met de openbare ruimte. Aandacht voor zorgvuldige detaillering en ambachtelijke materialen, waarbij de historische stijlkenmerken van de binnenstad de inspiratiebron vormen. Een eigentijdse vormgeving is hierbij zeker niet uitgesloten”.

De commissie geeft de aanbeveling om in de topgevel aan de straatzijde een venster of architectonische verbijzondering aan te brengen om het gesloten gevelvlak te breken. Ook wordt geadviseerd, vanwege het experimentele karakter van het gevelmateriaal, een proefmuurtje te laten metselen en dit ter goedkeuring aan de commissie te tonen.

Grote markt 18-19

De PKN Nederland heeft een plan ingediend voor het plaatsen van tochtportalen in de kerk. Dit gaat om een wijziging aan een rijksmonument in het beschermd stadsgezicht.

Het plan behelst het aanbrengen van glazen tochtdeuren in de portalen van de noord- en zuidgevel van de kerk. De Kerk is in het exterieur voorzien van natuursteen en baksteen tochtportalen die onder bescherming vallen. In het interieur zijn in de 19e of 20e eeuw dichte, houten tochtportalen aangebracht. Deze portalen geven een gesloten indruk en ontnemen het zicht op de natuurstenen portalen. Bij dit nieuwe ontwerp worden de houten tochtportalen verwijderd en vervangen door summiere glazen schuifdeuren.

De commissie is van mening dat de houten tochtportalen een tijdsbeeld geven en wellicht kenmerkend zijn voor grote kerken, maar heeft begrip voor de wens van het kerkbestuur om meer openheid in de kerk te brengen. Dit kan een bijdrage leveren aan het toekomstig gebruik van de kerk. Daardoor is het behoud en de betekenis van de kerk voor de stad gewaarborgd blijven.

Ook komen de grote classicistische poorten beter tot hun recht met het verwijderen van de houten portalen, wat een positieve ontwikkeling is.

De commissie acht het plan van architect Van Nieukerken zorgvuldig waarbij de kenmerken van de monumentale entrees bepalend zijn geweest voor de vormgeving van de glazen deuren en kan zich vinden in het voorgestelde plan. Aandacht wordt gevraagd voor de kleur en de spiegeling van het glas. De omlijsting dient zo summier mogelijk vormgegeven te worden en in passende kleur geschilderd. De bevestiging moet met zo weinig mogelijk schade aan het monument gebeuren.

Het plan betreft alleen wijzigingen in het interieur van de kerk en daarom is er geen welstandsadvies gegeven.

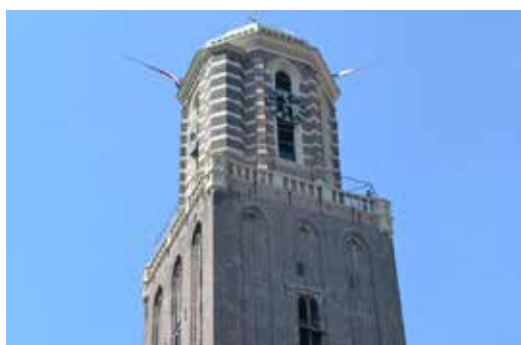
Eekwal 59

Op 5 augustus komt er een aanvraag voor het plaatsen van zonnepanelen op het dak van Eekwal 59. Het plan beoogt een wijziging aan een pand in het beschermd stadsgezicht. Het niveau van welstandstoetsing is hoog, het beleid is gericht op het behouden en herstellen van cultuurhistorische karakteristieken van de ruimtelijke structuur, de openbare ruimte en de bebouwing. Bij verbouw of renovatie is het oorspronkelijke materiaalgebruik uitgangspunt. Bevindingen van de commissie zijn: Door het plaatsen van zonnepanelen op het naar de straat gerichte dakvlak wordt het pannendak grotendeels aan het zicht onttrokken en worden vlakke donkere panelen bepalend in het aanzien van het dak. In het beschermde stadsgezicht zijn de met pannen gedekte daken sterk bepalend voor het karakteristieke beeld. In het zicht geplaatste zonnepanelen doen daar afbreuk aan. Dat wordt veroorzaakt door de verschillende eigenschappen. De panelen zijn zwart, terwijl de pannen rood zijn. De panelen zijn vlak en de pannen hebben een golfprofiel. De pannen hebben een mat oppervlak, de panelen hebben een glanzend oppervlak. De commissie concludeert dat het ingediende plan in strijd is met redelijke eisen van welstand.

Peperbus

De aanvraag voor het plaatsen van een valbeveiliging is op 28 januari 2014 voor advies binnengekomen bij de welstands-/monumentencommissie. De commissie heeft in een vooroverleg kennis genomen van het plan met een bezoek aan de Peperbus en hiervan verslag gedaan op 30-9-2013. Het plan beoogt een wijziging aan een rijksmonument in het beschermd stadsgezicht.

Het plan behelst het aanbrengen van een valbeveiliging op de toren van R.K. Kerk Onze Lieve Vrouwe Hemelvaart, de 'Peperbus'. Vanwege de treurige aanleidingen in het verleden en tegelijkertijd de wens om de toren open te houden voor publiek, hebben het kerkbestuur en de gemeente Zwolle besloten om een valbeveiliging op de toren te plaatsen zodat de toren veilig bezocht kan worden en 'vallen' niet meer mogelijk is. De valbeveiliging wordt aangebracht aan de buitenzijde van de toren, in de torenomgang. Het bestaat uit een stalen hekwerk van stijlen en draden waartussen gaas wordt gespannen. Voor het maken van het plan is een kundig architect benaderd die een proefopstelling heeft gemaakt. Deze proefopstelling is door de commissie bezocht en vervolgens zijn de bevindingen verwerkt in het huidige plan. De proefopstelling heeft laten zien dat de impact op het aanzien van de toren bescheiden is, zeker wanneer de kleur van de constructie goed gekozen wordt. De opgegeven kleur grijs RAL 7021 (antraciet) is wellicht nog iets te donker. De commissie vraagt aandacht om bij het bevestigen van het hekwerk het monument zo weinig mogelijk te schaden.

Blaloweg fietsbrug

Naast de bestaande spoorbrug over de Blaloweg is een nieuwe fietsbrug ontworpen. De brug maakt deel uit van een fietsverbinding die loopt van Westenholtzen/Stadshagen naar het centrum en maakt deel uit van een reeks bruggen waarbij er voor elke brug een eigen vormgeving is gekozen die onderling ook verwantschap tonen in materiaal, kleur en detail.

In het schetsontwerp zijn twee modellen ontwikkeld: een vakwerkconstructie en een bovenboogmodel.

Vanuit onderhoudskosten is gekozen om het bovenboogontwerp verder uit te werken.

De commissie heeft waardering voor de vormgeving van de brug op zichzelf en op onderdelen op de afstemming met de fietsbrug bij Westenholtzen, die eveneens door bureau Maan is ontworpen.

In de detaillering en uitwerking zijn de kleurstelling van de boogconstructie en de randafwerking van het brugdek verwant aan elkaar.

Melkmarkt 10

Verbouw van een winkelpand met rijksmonumentenstatus in het beschermd stadsgezicht. Het ontwerp is van Van den Berg architecten.

Op 4 september is het plan in de commissie behandeld en werd van een toelichting voorzien door de architect M. van Esch van Van den Berg architecten. De architect geeft aan dat de winkelketen oog heeft voor de authenticiteit van het pand en daar zorgvuldig mee om wil gaan. Het pand heeft een bijzondere en voor Nederland vrij unieke plafondschildering, grotendeels weer afgewerkt met spreidseel mogelijk uit de 17e eeuw.

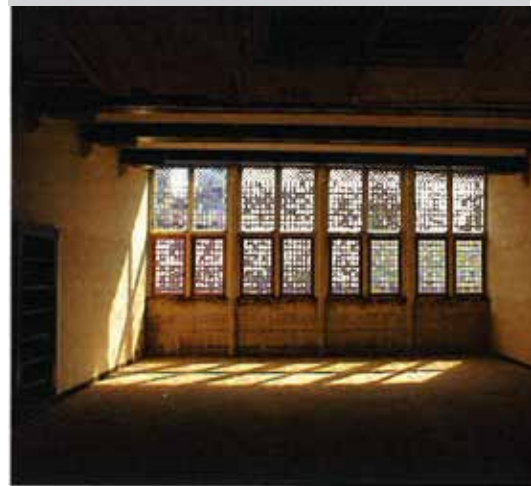
De commissie heeft waardering voor de uitwerking van het plan en kan zich vinden in de uitgangspunten, met uitzondering van het plan om alles te voorzien van een witte kleur. Echter mede door het gebrek aan details en uitwerking kan zij nog niet positief adviseren. Er is ook waardering voor de bijzonder inventieve oplossing die wordt voorgesteld om zowel de zichtbare plafondschildering te tonen middels een plaatselijk verlaagd plafond als ook te kiezen voor behoud en conservering voor het bestaande spreidseel. De commissie adviseert de zichtbaarheid van de beschildering vanaf de begane grond met het verlagen van het plafond van 50 cm. te onderzoeken; wellicht dat dit nog tot aanpassingen leidt.

De wanden worden afgewerkt met een witte kalkachtige sauslaag. De commissie adviseert hier niet alle herkenbare bouwsporen achter te stoppen. Ook dit is onderdeel van de kenmerken en waarde van het pand. Zij adviseert dit, onder begeleiding van de afdeling monumentenzorg te bekijken, en waar mogelijk bijzondere bouwsporen in het zicht te laten.

De ramen op de verdieping zullen door de aantrekbaarheid van het winkelend publiek erg kwetsbaar zijn. De commissie ziet hiervoor een passende oplossing nog tegemoet. Tenslotte vraagt zij maximale aandacht voor nog aan te brengen klimaatinstallaties, zo min mogelijk bevestigingen van de ophangingen van zowel spanplafonds of nog aan te brengen verlichting.

De aangepaste aanvraag van 7 oktober 2014 leidt niet tot onaanvaardbare aantasting van de monumentale waarden en is tevens niet in strijd met de eisen van welstand. Wel geeft de commissie mee dat het behoud van de Jugendstil wandschildering om expertise vraagt. Daarnaast is de commissie verheugd dat de architect in de bouwfase betrokken blijft.

Jufferenwal 1, Korte Kamperstraat 2-4

Verbouw van winkel en bovenwoning naar een woongebouw in een beschermd stadsgezicht. Het plan is op 13 maart en 26 juni in de commissie behandeld. De panden Jufferenwal 1/1a en Korte Kamperstraat 2-4 worden ingrijpend verbouwd naar een woongebouw. Aan de Jufferenwal komen drie lagen met kapvolume, aan de Korte Kamperstraat twee lagen met kapvolume. De nieuwe bouwvolumes passen goed in het straatbeeld ter plaatse.

De commissie heeft waardering voor het in stand houden van de stadsmuur in de panden aan de Korte Kamperstraat. De commissie adviseert daarnaast het volgende: de gevel aan de Jufferenwal aanpassen conform de maatvoering in de plattegrond en de artist impression, bredere vensters, de dakkapellen aan de Korte Kamperstraat verkleinen, de zijgevels aan de Jufferenwal ook in steen uit te voeren, de getoonde warme rode steen toe te passen, de gevel aan de Jufferenwal van een plint te voorzien.

Spinhuisplein 1

Het overkappen van een binnenterrein van het Huis van bewaring aan Spinhuisplein 1 is een wijziging aan een rijksmonument in het beschermd stadsgezicht.

Beschrijving rijksmonument: rechthoekig gebouw met aan de ingangszijde geblokte hoekpilasters en natuurstenen poort met in het fronton het wapen van Overijssel, door twee leeuwen gehouden en daarboven drie beeldjes voorstellende Justitia en een geketende man en vrouw. Gedateerd 1739.

De commissie heeft tijdens de planvorming mee kunnen denken over dit plan en is verheugd dat zij het plan op dat moment van de planvorming heeft kunnen zien en heeft enkele opmerkingen en aanbevelingen gedaan.

Vanuit het oogpunt van monumentenzorg kan de commissie zich vinden in het plan en ziet het als een toevoeging aan het monument, mits de ruimte als buitenruimte aandoet. De aankleding en de vloer zouden als buitenruimte en sober ingericht moeten worden, zodat het passend is bij de het monument en de oorspronkelijke functie van de binnenplaats. Tevens adviseert de commissie een zorgvuldig lichtplan te ontwikkelen, zodat het karakter van de binnenplaats met gesloten opgaande gemetselde muren tot zijn recht komt.

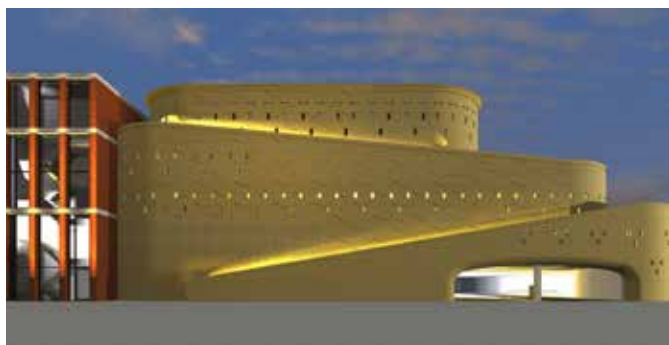
Katwolderplein

Het plan betreft een parkeergarage en bioscoop met commerciële ruimten aan het Katwolderplein. Het ontwerp is een aantal keer in de commissie besproken en toegelicht door architect Van der Pol. Voor de beoordeling van de steenmonsters is de commissie ter plaatse geweest.

De twee uitstekende zalen van de bioscoop worden in een witte baksteen uitgevoerd. De volumes krijgen afgeronde hoeken en de gevels krijgen metselwerk in ruitpatroon. De kolommen onder de zalen krijgen eveneens een bakstenen omkleeding met een decoratief ruitpatroon. De onderkant van de zalen wordt verlicht.

De parkeergarage krijgt rondom een goudgele bakstenen gevel gemetseld in halfsteens verband in vijf verschillende patronen. Ook bij dit bouwwerk spelen ronde vormen een belangrijke rol. Het interieur van de garage krijgt als hoofdkleur hoogglans wit, per laag verder een toegevoegde accentkleur. De gevel grenzend aan de achtertuinen van Delta Wonen krijgt een begroeiing vanaf het eerste dek. Op het bovenste parkeerdek worden zonnepanelen geplaatst.

De commissie is positief over het gepresenteerde plan. Het ontwerp toont veel eigen identiteit, een goed doordacht bijzonder complex. Minder enthousiast is zij over de reclames op de zalen, in de verwachting dat het hier niet bij zal blijven. Ook lager tegen de gevels zal er zeker aanvullende reclame komen. De commissie adviseert de gevels onder de zalen dezelfde stenige massa te geven als de rest van de gevels. De aanduiding parkeergarage zal in samenhang met de bijzondere ronde vorm van de entree moeten worden ontworpen. De opvallende kleurstelling van de drie onderdelen wonen (rood), parkeren (goudgeel), en bioscoop (wit) spreekt de commissie aan. De overgang van bioscoop naar de ronde hoeken van de garage krijgt bijzondere aandacht waar het gaat om sociale controle en een goede ruimtelijke dimensionering.

Diezerstraat 80

Verbouw van de bibliotheek tot winkelruimte aan de Diezerstraat. De commissie heeft het plan in vooroverleg behandeld.

Het pand is een rijksmonument in het beschermd stadsgezicht. Het gaat om een neoclassicistisch gouvernementsgebouw uit 1874 waarvan de gevel op kleine aanpassingen na vrijwel intact is. Het pand is in 1986 gewijzigd met een nieuwe aanbouw. Uit de waardestelling van Het Oversticht blijkt dat behalve de voorgevel, ook de structuur en de achtergevel waardevol zijn als onderdeel van het historische Gouvernementsgebouw. Het rapport geeft aan dat er bescheiden ingrepen in de voorgevel mogelijk zijn, namelijk het lager doortrekken van de vensters links en rechts, met behoud van een deel van de borstwering en de plint, zodat de hiërarchische opbouw van de gevel behouden blijft.

Vanuit het oogpunt van monumentenzorg sluit de voorgestelde nieuwbouw van Zara aan op het rijksmonument. Voor de herbestemming tot kantoor- en winkelruimte wordt enig muurwerk op de begane grond gesloopt en wordt de achtergevel op de verdieping doorbroken door enkele vensteropeningen samen te trekken. De ingrepen op de begane grond zijn aanvaardbaar, de al aangetaste structuur blijft enigszins afleesbaar. Ook in de andere ingrepen kan de commissie zich vinden. De ingrepen hebben op de verdieping grotere gevolgen, maar leiden niet tot onnodige aantasting van de monumentwaarden, vindt de commissie.

Het interieur van de winkel wordt uitgevoerd volgens het concept van Zara. Dat betekent dat de plafond- en wandafwerking van de nieuwbouw gedeeltelijk worden doorgetrokken in de oudbouw. De commissie betreurt het zeer dat hierdoor de beleefbaarheid van de overgang van het monumentale pand naar de nieuwbouw verdwijnt. Het betreft echter een reversibele ingreep, die het mogelijk maakt om op een later moment deze overgang opnieuw zichtbaar te maken.

Vanuit het oogpunt van welstand spreekt de commissie van een bijzondere architectuur waarbij ze vooral waardering heeft voor de kapvorm en de wijze waarop het grote nogal dichte volume een zorgvuldige gevelbehandeling krijgt, dat bijdraagt aan de belevingswaarde ervan.

De bestaande aanbouw achter het rijksmonument wordt geheel gesloopt. Daarvoor in de plaats komt een nieuw bouwvolume dat groter en hoger is dan het bestaande volume. De nieuwbouw volgt de stedenbouwkundige uitgangspunten en het bestemmingsplan. Het nieuwe volume wordt door een bijzondere kapvorm gedekt en krijgt een alzijdig gevelontwerp, opgebouwd uit micro-betonelementen die een stenen frame maken dat maat en schaal geeft aan de gevel. De gevel aan de Spoelstraat krijgt een parcellering in drie volumes die past bij de grote maat en schaal van het winkelwarenhuis. De nieuwbouw komt aan de zijde van de Spoelstraat in de oude rooilijn te staan. De aanpassingen in de voorgevel aan de Diezerstraat zijn bescheiden en dienen vooral de uitstraling als winkelpand. Daarvoor krijgen de vensters een iets lagere borstwering en een nieuwe kozijndetaillering.

Stadkamer

Architect Meenhorst geeft een toelichting bij zijn schetsontwerp voor verbouw/nieuwbouw Stadkamer (bibliotheek) aan de Zeven Alleetjes.

De gemeente koopt gebouwen A, B en D. Gebouw C is rijksmonument en wordt door een andere architect onder handen genomen. Het bestaande entree bouwdeel wordt gesloopt en daar voor in de plaats komt een nieuwe grote zaal, gevel van glas Reglit met lichtuitstraling bij duisternis. Dat geeft een mogelijkheid voor het integraal opnemen van het logo van de Stadkamer.

De commissie spreekt van een krachtig concept en adviseert dit zo consequent mogelijk uit te werken. De combinatie van staal, beton en glas in drie te onderscheiden bouwdelen levert een krachtig gebaar op. De nieuwe zaal zou ook een houten gevel kunnen krijgen die dan mooi aansluit bij de parkachtige aanleg van de buitenruimte. De commissie vraagt aandacht voor de fietsenstalling bij het gebouw die onderdeel zou moeten zijn van het ontwerp van de buitenruimte.

Ceintuurbaan

Aan de Ceintuurbaan heeft de commissie een negatief welstandsadvies gegeven betreffende het kleurgebruik van het nieuw op te richten bedrijfspand voor opslag van goederen. Het beeldkwaliteitsplan vraagt hier om donkere dan wel een licht kleurgebruik in de kleurenreeks wit/crème, roodbruin, donkerbruin of antraciet. Het bouwwerk heeft een geel/blauwe kleurstelling. Het college heeft hier gemeend te moeten afwijken van haar beeldkwaliteitsbeleid.

DE WELSTANDS-/
MONUMENTEN
COMMISSIE

Een welstandscommissie is een onafhankelijke commissie van deskundigen die aan burgemeester en wethouders van een gemeente advies uitbrengt.

Centraal in de advisering staat de vraag of het uiterlijk of de plaatsing van een bouwwerk, waarvoor een aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend, in strijd is met redelijke eisen van welstand. Deze eisen staan in het gemeentelijke welstandsbeleid. Bij elke aanvraag kijkt de commissie, met dat beleid als uitgangspunt, of particuliere wensen van degene die wil bouwen of verbouwen stroken met het algemene belang. Een belang dat gericht is op het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit van een straat, buurt, wijk of streek. Voor lang niet alle bouwactiviteiten is een advies van de commissie verplicht. Soms is het mogelijk om in delen van een gemeente welstandsvrij te bouwen. En met de invoering van de Wabo in oktober 2010 is het vergunningvrij bouwen verruimd.

Een welstandscommissie kan op verschillende wijzen georganiseerd worden. Soms hebben gemeenten een gecombineerde welstand- en monumentencommissie. Er zijn ook gemeenten die niet werken met een commissie maar met een stadsbouwmeester, een mogelijkheid waarin Het Oversticht ook voorziet. Er zijn commissies die adviseren aan één gemeente, er zijn ook bredere commissies die advies uitbrengen aan meer gemeenten. Vaak hangt dit samen met de grootte van de gemeenten en het streven naar efficiency.

Groot, klein, gecombineerd of niet – alle commissies hebben een aantal zaken gemeen. De leden worden voor drie jaar benoemd en kunnen dan nog voor een zelfde periode herbenoemd worden; vergaderingen van de commissie zijn openbaar en iedere commissie legt verantwoording af in de vorm van een jaarverslag. Deze zaken zijn in de wet bepaald.

Meestal bestaat een welstandscommissie uit architecten, stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten, cultuurhistorici en vaak ook burgers. Het Oversticht organiseert welstandsadvies voor gemeenten in Overijssel en een deel van Flevoland. Commissieleden worden na een transparante sollicitatieprocedure ter benoeming voorgesteld aan de gemeenten.

De commissies zijn gericht op effectief en efficiënt werken. Vooroverleg in een vroeg stadium van planontwikkeling werkt beter dan toetsing achteraf. De secretaris van de commissie heeft daarom, meestal wekelijks, spreekuur in de gemeente om over bouwinitiatieven in relatie tot welstandsbeleid te overleggen.

De samenstelling van de welstands/monumentencommissie IJsselland, waarvan Zwolle deel uitmaakt, in 2014

voorzitter

ing. J. Mulder

M.M.L. de Waal (plaatsvervanger)

secretarissen

ir. M.T. ten Hove-van den Heuvel

ing. J.S. Rühl

adviseur

ir. A.H.M. Geerdink

commissieleden

R.J. Beerkens

P. Brink , MA

ir. N. Jelles

dr. ir. J.C.M. Olie

monumentendeskundigen

drs. M.A.C. Polman

drs. M. van Zanten

drs. J. Batelaan MA (plaatsvervanger)

drs. M. van Damme (plaatsvervanger)

landschapsdeskundige

ir. A. Coops

ir. I.M. Nij Bijvank-van Herel (plaatsvervanger)

Adviesaanvragen

Van het totaal aantal plannen van 530 in 2014 werden 399 aanvragen voorzien van een positief advies; 68 aanvragen kregen een negatief advies. Nog lopende aanvragen zijn in dit overzicht niet opgenomen.

De commissie Zwolle is in 2014 in totaal 20 keer bijeen geweest.

De secretaris bezoekt een keer in de week de afdeling vergunningen om de adviesaanvragen in te nemen. De secretaris had in 2014 voor vergunningplichtige plannen het mandaat om positieve en negatieve adviezen uit te brengen. Er is regelmatig contact met de medewerkers van de afdeling Fysieke Leefomgeving. Overleg vindt plaats, ook over onderwerpen die de strikte planbehandeling te buiten gaan. Ook met de afdeling Expertisecentrum Stad en Landschap en Ontwikkeling Ruimte en Strategie zijn er contacten.

Titel

Jaarverslag welstands-/monumentencommissie gemeente Zwolle 2014

Tekst

ir. A.H.M. Geerdink

Redactie

P.C. Versluis

Vormgeving

M. van Eunen

Zwolle, augustus 2015

HET OVERSTICHT